

 Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach	PROCEDURA		Strona	1 z 9
			Wydanie	I
			Data wydania	14.03.2024

Nazwa: **Procedura dotycząca skutecznej ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami z obiektów będących w posiadaniu lub użytkowaniu Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach**.....

Cel: **Celem procedury jest określenie zasad skutecznej ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami z obiektów będących w posiadaniu lub użytkowaniu Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach**

Przedmiot :**Określenie zasad postępowania**.....

Zakres stosowania: **WSZZ**

Dotyczy: **Personel WSZZ**

Ilość załączników:

Miejsce przechowywania kopii i oryginału: **Gabinet Pełnomocnika Dyrektora ds. Systemów Zarządzania Jakością**

Data obowiązywania: 14.03.2024

	Stanowisko	Nazwisko i imię	Data	Podpis
Przygotował	Kierownik Działu Organizacyjno-Administracyjnego	Izabela Łapka	14.03.2024	KIEROWNIK Działu Organizacyjno-Administracyjnego <i>mgr Izabela Łapka</i>
Sprawdził	Z-ca Dyrektora ds. Organizacyjno-Administracyjnych	Włodzimierz Wielgus	14.03.2024	Z-ca Dyrektora ds. Organizacyjno-Administracyjnych <i>Włodzimierz Wielgus</i>
	Z-ca Dyrektora ds. Eksploatacyjno-Ekonomicznych	Andrzej Domański	14.03.2024	Z-ca Dyrektora ds. Eksploatacyjno-Ekonomicznych <i>inż. Andrzej Domański</i>
Zatwierdził	Dyrektor	Bartosz Stemplewski	14.03.2024	DYREKTOR Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach <i>Bartosz Stemplewski</i>

Procedura dotycząca skutecznej ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami z obiektów będących w posiadaniu lub użytkowaniu Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach

§1

Objaśnienia użytych sformułowań

1. Osoby ze szczególnymi potrzebami – osoby, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajdują, muszą podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.

W sytuacji ewakuacji osobami ze szczególnymi potrzebami mogą być:

- osoby z niepełnosprawnością ruchową, w tym osoby poruszające się na wózku, osoby poruszające się przy użyciu dodatkowych środków (kul, laski, balkoniku itp.), osoby z protezami kończyn/y dolnych lub górnych, osoby niskorosłe, seniorzy, osoby ze znaczną nadwagą, a także osoby z ograniczoną zdolnością poruszania się (np. kobiety w ciąży, osoby w okresie rekonwalescencji, rodzice z małymi dziećmi);
- osoby z niesprawnością narządu wzroku, w tym osoby słabowidzące lub niewidome;
- osoby z niesprawnością narządu słuchu;
- osoby z zaburzeniami psychicznymi oraz narażonymi na dezorientację, panikę, niechęć lub niemożność działania w sytuacji stresowej.

2. Bezpieczna ewakuacja – zorganizowane przemieszczanie się ludzi do bezpiecznego miejsca, bezpośrednio albo drogami komunikacji ogólnej.

3. Bezpieczne miejsce – wyznaczone miejsce zbiórki na zewnątrz budynku lub miejsce wewnątrz budynku położone w innej strefie pożarowej nieobjętej pożarem.

4. Miejsce oczekiwania – miejsce wewnątrz budynku, wydzielone pożarowo, które może być użyte do czasowego oczekiwania osób na ewakuację przez profesjonalne służby ratownicze, w sytuacji braku możliwości oczekiwania w miejscu bezpiecznego oczekiwania (np. przedsionki przy klatce schodowej lub spocznik w klatce wydzielonej pożarowo). W sytuacji zagrożenia jako miejsca oczekiwania należy wybierać miejsca położone w innej strefie pożarowej niż strefa, w której wystąpiło zagrożenie.

5. Miejsce bezpiecznego oczekiwania – uprzednio wyznaczone miejsce oczekiwania na uratowanie przed zaistniałym zagrożeniem w czasie wystarczającym na ewakuację, położone w innej strefie pożarowej niż strefa, w której wystąpił pożar. W sytuacji ewakuacji wybór miejsca bezpiecznego oczekiwania powinien uwzględniać kierunek rozprzestrzeniania się zagrożenia poprzez wybranie miejsca położonego w kierunku przeciwnym do kierunku zagrożenia.

Miejsce bezpiecznego oczekiwania powinno być wyposażone w dodatkowe rozwiązania takie jak: odseparowanie od ciągów komunikacyjnych, wyposażenie w wewnętrzny interkom łączący z miejscem prowadzenia akcji ratowniczej, wyposażenie w środki ewakuacji takie jak krzeselka czy koce ewakuacyjne, wyposażenie w środki gaśnicze, wyposażenie w oświetlenie awaryjne, wyposażenie w ławkę, zapewnienie minimalnej przestrzeni manewrowej dla wózków (m.in. kwadrat o boku 1,5 m).

Jeśli w budynku nie wyznaczono miejsc bezpiecznego oczekiwania lub nie są one dostępne w momencie ewakuacji, jako miejsce oczekiwania należy wskazać miejsce o jak najlepszych cechach bezpieczeństwa oraz możliwości skutecznej realizacji ewakuacji, np. miejsce położone w przeciwległej części budynku do miejsca wystąpienia zagrożenia oraz kierunku jego rozprzestrzeniania, przy odpowiednio dużym oknie, do którego możliwy będzie podjazd służb ratowniczych pojazdem z wsięgnikiem.

6. Ewakuacja etapowa – ewakuacja osób ze szczególnymi potrzebami, podzielona na etapy związane z ewakuacją do bezpiecznego miejsca wewnątrz budynku, przekazaniem informacji o osobach oczekujących służbom ratowniczym oraz ewakuacja tych osób na zewnątrz budynku przez profesjonalne służby ratownicze.

7. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego w skrócie instrukcja pożarowa określa wszystkie elementy, warunki i organizację ewakuacji, plany ewakuacji, strefy pożarowe w budynku, a także dostępne środki ochrony ppoż. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego jest poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na 2 lata, a także, po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej. Instrukcja pożarowa powinna znajdować się w miejscu umożliwiającym jej natychmiastowe wykorzystania podczas działań ratowniczo-gaśniczych.

8. Plany ewakuacyjne opracowane na podstawie instrukcji pożarowej muszą w sposób czytelny prezentować drogi ewakuacji, strefy pożarowe w budynku oraz dostępne środki ochrony przeciwpożarowej. Plany ewakuacyjne powinny być umieszczone w widocznych, łatwo dostępnych miejscach.

9. Właściciel lub zarządca budynku – dyrektor lub kierownik administracyjny budynku. Jest to osoba odpowiedzialna za organizację procesu ewakuacji, przeprowadzanie próbnych ewakuacji oraz szkoleń personelu w zakresie wymaganym stosownymi przepisami.

10. Osoby wspomagające ewakuację – osoby będące pracownikami budynku (pracownicy portierni, ochrony, pracownicy techniczni lub pracownicy odpowiedzialni za utrzymywanie czystości) przeszkolone i wyznaczone do aktywnego udziału w przeprowadzeniu ewakuacji w budynku.

11. Osobami biorącymi aktywny udział w ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami w budynku WSzZ są:

- osoby wyznaczone do kierowania ewakuacją w budynku oraz osoby wyznaczone do wspomaganie ewakuacji.

12. Aktywny udział w ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami polega na:

- skutecznym i osobistym prowadzeniu w sposób zorganizowany osób ze swojej grupy drogami ewakuacyjnymi do miejsc bezpiecznego oczekiwania lub bezpośrednio na zewnątrz do miejsca zbiórki;
- wydawaniu jednoznacznych poleceń w celu realizacji działań ewakuacji w sposób spokojny, bezpieczny, zapobiegający panice oraz adekwatny do bieżących zagrożeń;
- identyfikacji osób ze szczególnymi potrzebami w grupie i realizacji ich ewakuacji w sposób właściwy do ich potrzeb;
- skutecznym i osobistym przekazaniu informacji o osobach ze szczególnymi potrzebami ewakuowanym do bezpiecznych stref oczekiwania, osobie kierującej ewakuacją oraz służbom ratunkowym.

13. Próbne ewakuacje oraz szkolenia w zakresie organizacji ewakuacji w budynku:

Inspektor ds. p.poż jest zobowiązany, aby raz na dwa lata przeprowadzać próbną ewakuację oraz szkolenie, w których pracownicy budynku oraz inne osoby zaangażowane we wspomaganie ewakuacji zostaną przeszkolone m.in. w zakresie organizacji i postępowania w sytuacji ewakuacji, obowiązujących procedur ewakuacji, położenia bezpiecznych miejsc oczekiwania oraz stref pożarowych, dostępnych środków uratowania, a także sposobów bezpiecznego udzielania pomocy osobom ze szczególnymi potrzebami.

§2

Zasady skutecznej ewakuacji

W sytuacji aktywnego udziału w ewakuacji stosuje się **Zasady skutecznej ewakuacji**:

- podejmowanie działania w sposób spokojny i uspokajający,
- wydawanie polecenia w sposób krótki i zrozumiały,
- wskazywanie kierunku ewakuacji,
- pomoc w ewakuacji osobiście lub wyznaczenie innej osoby,
- zidentyfikowanie osób w swojej grupie mogące wymagać szczególnych potrzeb w trakcie ewakuacji,
- wskazanie indywidualnego sposobu ewakuacji dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- poinformowanie służb ratowniczych oraz osobę kierującą ewakuacją o osobach oczekujących w bezpiecznych strefach oczekiwania.

§3

Zasady udzielania pomocy osobom ze szczególnymi potrzebami w sytuacji ewakuacji

1. Ewakuacja osób z niepełnosprawnością ruchową:

- jeśli osoba ma trudności z przejściem klatką schodową, należy doprowadzić ją lub wyznaczyć osobę, która doprowadzi tę osobę do miejsca bezpiecznego oczekiwania,
- zapytać, jak skutecznie można pomóc w sprawnym przemieszczeniu i udzielić pomocy we wskazany sposób,
- w sytuacji ograniczonych możliwości przemieszczania się należy użyć fotela biurowego lub krzesła na kółkach w celu szybkiego przemieszczenia tej osoby do strefy bezpiecznego oczekiwania.

2. Ewakuacja osób z niepełnosprawnością wzroku:

- zanim nawiąże się kontakt fizyczny, należy uprzedzić o tym – wymienić swoje imię, poinformować o zaistniałej sytuacji i swoich zamiarach,
- w celu udzielenia pomocy w szybkim przemieszczaniu się, zaproponować jej swoje ramię, zamiast chwytać ją za rękę,
- idąc, należy opisywać otoczenie i wskazywać pojawiające się przeszkody, np. progi, schody w górę, w dół, itp.
- jeśli chcemy ostrzec osobę niewidomą, należy wskazać na cechy przestrzeni – np. gdy przed tobą, po prawej stronie zaczynają się schody w dół, ogólne ostrzeżenie „uważaj!” nie będzie wystarczające, aby osoba niewidoma właściwie zrozumiała intencje ostrzeżenia.

3. Ewakuacja osób głuchych i osób z niepełnosprawnością słuchu:

- zanim zaczniesz mówić do osoby głuchej lub z niepełnosprawnością słuchu, upewnij się, że na ciebie patrzy,
- aby zwrócić uwagę osoby z dysfunkcjami słuchu można zamachać ręką lub dotknąć jej ramienia,
- mów z twarzą zwróconą w kierunku swojego rozmówcy,
- jeżeli osoba niesłysząca lub niedosłysząca nie zrozumie któregoś zdania, nie powtarzaj go, ale sformułuj w inny sposób lub napisz.

4. Ewakuacja osób z problemami natury psychicznej:

- każdą osobę należy traktować jako indywidualną jednostkę,
- należy ją zapewnić, że jej pomożesz,
- w sytuacji ataku panicznego lęku odwróć uwagę, zadawaj pytania, informuj o podejmowanych czynnościach,

- wykorzystaj fakt, że osoby chętnie podchwytyją czynności wykonywane przez innych lub przywódcę grupy.

§ 4

Wskazówki dla osób odpowiedzialnych za kierowanie ewakuacją w budynku.

1. W pierwszej kolejności należy podjąć ewakuację osób z pomieszczeń objętych bezpośrednim zagrożeniem np. z pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia, jak również z rejonów, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte.

2. Należy sprawdzić, czy w rejonie bezpośredniego zagrożenia, w pomieszczeniach znajdujących się na drodze rozprzestrzeniania się ognia, jak również w miejscach zagrożonych odcięciem mogą znajdować się osoby ze szczególnymi potrzebami.

3. Zadania sprawdzenia obecności osób ze szczególnymi potrzebami w miejscach zagrożenia można powierzyć osobom wspomagającym ewakuację lub wyznaczyć do tego zadania np. pracowników budynku będących na miejscu.

4. Ewakuację osób ze szczególnymi potrzebami można przeprowadzić etapami.

- Osoby ze szczególnymi potrzebami, szczególnie mające trudności w poruszaniu się oraz przebywające na wyższych kondygnacjach, kierujemy do miejsc bezpiecznego oczekiwania, w których będą mogły poczekać na ewakuację ze strony profesjonalnych służb ratowniczych.
- Do szybkiego przemieszczenia osób z trudnościami ruchowymi (np. osób o kulach, osób starszych lub innych osób, które nie są w stanie szybko i bezpiecznie samodzielnie się poruszać) można użyć fotela biurowego lub krzesła na kółkach.

- Działania polegające na bezpośrednim transportowaniu z użyciem dodatkowych środków (np. krzesłami ewakuacyjnymi, a w szczególności środkami improwizowanymi) należy podjąć tylko w sytuacji koniecznej. Jakiegokolwiek przenoszenie osób należy pozostawić służbom ratowniczym. Samodzielne przenoszenie lub podnoszenie może być realizowane tylko w wyjątkowej sytuacji, tylko przez osoby mogące bezpiecznie udzielić takiej pomocy oraz tylko z użyciem bezpiecznych technik przenoszenia za pomocą tzw. chwytu kończynowego lub krzeselkowego.

5. Po przybyciu profesjonalnych służb ratowniczych należy poinformować je o osobach oczekujących na ewakuację w miejscach bezpiecznego oczekiwania.

§5

Podsumowanie

1. Sukces procedury na wypadek ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami uzależniony jest od działań informacyjnych, edukacyjnych oraz ćwiczeń praktycznych z udziałem osób z niepełnosprawnościami, których celem jest nabycie umiejętności edukacyjnych przez same osoby z niepełnosprawnościami oraz pracowników Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego.
2. Zastosowanie w sposób wzorcowy procedury i zasad z niej wynikających nie przyniosą oczekiwanego sukcesu ewakuacji bez prawidłowo działającego czynnika ludzkiego. Należy pamiętać, że najlepszy sprzęt i proponowane procedury nie zadziałają, jeśli człowiek nie wykaże się empatią oraz chęcią pomocy osobie ze szczególnymi potrzebami.

KIEROWNIK
Działu Organizacyjno-Administracyjnego

mgr Izabela Lapka

*Jan e do opracowania i
przez Pełnomocnika Zarządu
p. mgr A. Kucharski pełne
procedury*

Z-ca Dyrektora
ds. Eksploatacyjno-Ekonomicznych
inż. Andrzej Domański

2024-02-12